

تحلیل اثرات متقابل سیاست‌های حمل‌ونقل در اقتصاد شهری با استفاده از روش AHP

امیر گندمکار (استادیار گروه جغرافیا و جهانگردی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف‌آباد)

*شهاب نادری بنی (کارشناس ارشد آمایش، گروه جغرافیا و جهانگردی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف‌آباد)

Agandomkar2007@yahoo.com

naderi.shahab@yahoo.com

چکیده :

در قرن اخیر شهرهای بزرگ به نسبت جمعیت و تراکم‌شان دارای مشکلات و پیچیدگی در مدیریت شهر هستند و شهرهای کوچک نیز مسائل خاص خود را دارند لذا کلان‌شهرها و نقش آنها در توسعه حمل‌ونقل مورد توجه برنامه‌ریزان شهری قرار گرفته است. همواره مبحث حمل‌ونقل شهری و نقش آن در اقتصاد شهرها به عنوان موتور محرک اقتصاد، زیربنایی مهم برای توسعه اقتصادی شهرها و همچنین توسعه اقتصاد ملی مدنظر بوده است، چرا که در جوامع امروز در صورتی که شهرها، مناسبترین سیستم حمل‌ونقل به‌خصوص حمل‌ونقل عمومی را به عنوان زیربنای توسعه خود پیدا نکنند، خسارت جبران‌ناپذیر اقتصادی را بر خود تحمیل خواهند کرد. لذا در این مقاله با روش کمی-توصیفی به بررسی و تبیین اثرات سیاست‌های حمل‌ونقل در اقتصاد شهرها پرداخته شده است. این مقاله سعی دارد به این سوال پاسخ دهد که چه راهبردهایی می‌تواند برای هماهنگسازی سیاست‌های حمل‌ونقل و اقتصاد شهری هم‌سو با افزایش کارایی اقتصادی سودمند واقع شود؟ در این راستا ابتدا نگاهی به وضعیت حمل‌ونقل در شهرها و به‌ویژه کلان‌شهرها شده است و سپس با تحلیل اقتصادی این سیاست‌ها در پی رسیدن به اثرات متقابل آنها در نظام شهری هستیم و در انتها راهبردهایی برای انتخاب سیستم بهینه حمل‌ونقل شهری با توجه به بازدهی اقتصادی آنها ارائه گردیده است.

واژگان کلیدی: سیاست‌های حمل‌ونقل، اقتصاد شهر، توسعه، سیستم حمل‌ونقل عمومی

۱- مقدمه

در جهان امروز، بخش حمل‌ونقل از جمله بخش‌های زیربنایی اقتصاد هر جامعه است که علاوه بر تحت تاثیر قراردادان فرآیند توسعه اقتصادی، خود نیز در جریان توسعه دچار تغییر و تحول می‌شود. در حقیقت حمل‌ونقل با ایفای نقش رابط میان بازار تولید و بازار مصرف به مثابه پلی بین بخش‌های مختلف جامعه به سوی توسعه ایفای نقش می‌نماید. امروزه کارشناسان اقتصادی کشور به این